ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 7001
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 741
Ημερομ. Κατάθεσης: 15/7/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ & ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

ΠΡΟΣ: **Α. Τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας**

Β. Τον κ. Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Γ. Τον κ. Υπουργό Ανάπτυξης

Δ. Τον κ. Υπουργό Υγείας

ΘΕΜΑ: «**Διαδοχικές πυρκαγιές σε μονάδες ανακύκλωσης – Σοβαρά ερωτήματα για την πυρασφάλεια, την περιβαλλοντική προστασία, τη δημόσια υγεία, την επάρκεια των ελεγκτικών μηχανισμών και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο».**

Οι διαδοχικές πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν μέσα σε μόλις λίγες ημέρες σε εγκαταστάσεις ανακύκλωσης στο Ωραιόκαστρο Θεσσαλονίκης, στον Ασπρόπυργο Αττικής και στη Λάρισα **δεν επιτρέπει πλέον να αντιμετωπίζονται τα περιστατικά αυτά ως μεμονωμένα ή τυχαία συμβάντα**. Εξάλλου μόνο κατά το προηγούμενο έτος σημειώθηκαν εννέα σοβαρές πυρκαγιές σε αντίστοιχες εγκαταστάσεις, ομοίως με διασπορά σε όλη την επικράτεια. **Η συχνότητα και η έντασή τους αποτελεί ξεκάθαρα έναν δείκτη ότι το σύστημα πρόληψης δεν λειτουργεί όπως θα έπρεπε.**

Οι πρόσφατες πυρκαγιές δεν περιορίστηκαν σε υλικές ζημιές. Προκάλεσαν εκρήξεις. σοβαρούς τραυματισμούς εργαζομένων, εκτεταμένη κινητοποίηση των πυροσβεστικών δυνάμεων και πολύωρες επιχειρήσεις κατάσβεσης, αποστολή προειδοποιητικών μηνυμάτων μέσω του 112 λόγω του τοξικού νέφους που δημιουργήθηκε από την καύση πλαστικών και άλλων αποβλήτων, καθώς και εύλογη ανησυχία των τοπικών κοινωνιών για τις άμεσες αλλά και τις μακροχρόνιες επιπτώσεις στο περιβάλλον και στη δημόσια υγεία.

Παρόλο που η ελληνική και η ευρωπαϊκή νομοθεσία προβλέπουν ένα εκτεταμένο πλαίσιο υποχρεώσεων για τις εγκαταστάσεις διαχείρισης και ανακύκλωσης αποβλήτων, τόσο ως προς την περιβαλλοντική αδειοδότηση όσο και ως προς την ενεργητική και παθητική πυροπροστασία, **δημιουργείται η εύλογη εντύπωση ότι**

υφίσταται ένα ευρύτερο διαρθρωτικό πρόβλημα, το οποίο σχετίζεται τόσο με τον τρόπο λειτουργίας της αγοράς ανακύκλωσης όσο και με την αποτελεσματικότητα των μέτρων ασφαλείας αλλά και της κρατικής εποπτείας.

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλούν οι πληροφορίες που αναφέρουν ότι σε αρκετές εγκαταστάσεις παρατηρείται υπερσυσσώρευση ανακυκλώσιμων υλικών, γεγονός που αυξάνει κατακόρυφα το πυροθερμικό φορτίο σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς και δυσχεραίνει σημαντικά την αντιμετώπισή της.

Η παρατεταμένη αποθήκευση μεγάλων ποσοτήτων πλαστικών, χαρτιού, μετάλλων, ελαστικών και άλλων υλικών **ενδέχεται να συνδέεται όχι μόνο με ζητήματα τήρησης των περιβαλλοντικών όρων αλλά και με δομικές δυσλειτουργίες της αγοράς ανακύκλωσης,** όπως:

- η περιορισμένη ζήτηση δευτερογενών πρώτων υλών,
- η περιορισμένη εγχώρια βιομηχανική απορρόφηση,
- η έλλειψη επαρκών υποδομών τελικής αξιοποίησης.

Οι δε μεταβολές που επιφέρει η νέα ευρωπαϊκή στρατηγική στη διαχείριση των αποβλήτων - αναθεωρημένος Κανονισμός WSR όπου προβλέπει την οριστική απαγόρευση στις εξαγωγές πλαστικών αποβλήτων σε χώρες εκτός ΟΟΣΑ από το Νοέμβριο του 2026 και νέος Ευρωπαϊκός Κανονισμός για τις Συσκευασίες και τα Απόβλητα Συσκευασίας, PPWR - Packaging and Packaging Waste Regulation με τον οποίο θεσπίζονται αυστηρά ελάχιστα ποσοστά ανακυκλωμένου περιεχομένου που πρέπει να περιέχει κάθε νέα πλαστική συσκευασία που κυκλοφορεί στην ευρωπαϊκή αγορά, με τη γενική εφαρμογή να ξεκινά στις 12 Αυγούστου 2026- θα οδηγήσει αναμφίβολα σε περαιτέρω κλιμάκωση των προβλημάτων**.**

Κρίσιμη, λοιπόν, παράμετρος των συστημικών ζητημάτων διαχείρισης των στερεών αποβλήτων στη χώρας μας αποτελεί η έλλειψη σε επαρκείς υποδομές τελικής αξιοποίησης των ανακυκλώσιμων υλικών η οποία οδηγεί αντικειμενικά στη συσσώρευση τεράστιων ποσοτήτων στις μονάδες ανακύκλωσης, μετατρέποντάς τες σε εγκαταστάσεις υψηλού κινδύνου.

Παράλληλα, προκύπτουν εύλογα ερωτήματα ως προς τη συχνότητα και την αποτελεσματικότητα των ελέγχων που διενεργούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες, την τήρηση των όρων πυροπροστασίας, τη λειτουργία των μόνιμων συστημάτων

πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης, καθώς και ως προς την επάρκεια του προσωπικού των ελεγκτικών μηχανισμών.

Εξίσου σοβαρό είναι το γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν έχει παρουσιαστεί μία ολοκληρωμένη κυβερνητική αποτίμηση για το αν οι διαδοχικές αυτές πυρκαγιές οφείλονται σε επιχειρησιακές παραλείψεις, σε πλημμελή εφαρμογή της νομοθεσίας, σε ανεπάρκεια των ελέγχων, σε υπέρβαση των επιτρεπόμενων ποσοτήτων αποθήκευσης ή σε δομικές αδυναμίες του ίδιου του συστήματος ανακύκλωσης.

Τέλος προβληματισμό προκαλεί το γεγονός ότι με το ισχύον ευρωπαϊκό και εθνικό δίκαιο, οι περισσότερες μονάδες ανακύκλωσης, παρά το ιδιαίτερα υψηλό πυροθερμικό φορτίο που αναπτύσσεται στις εγκαταστάσεις τους και τις σοβαρές επιπτώσεις που μπορεί να προκαλέσει μία ανεξέλεγκτη πυρκαγιά, **δεν υπάγονται στο καθεστώς της Οδηγίας SEVESO III,** καθώς η υπαγωγή εξαρτάται κυρίως από την παρουσία συγκεκριμένων ποσοτήτων επικίνδυνων χημικών ουσιών και όχι από τον συνολικό κίνδυνο που δημιουργεί η συγκέντρωση μεγάλων ποσοτήτων εύφλεκτων ανακυκλώσιμων υλικών. Έτσι, εγκαταστάσεις που μπορούν να προκαλέσουν εκτεταμένες πυρκαγιές, τοξικά νέφη και σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις δεν υπόκεινται κατ' ανάγκη στις αυξημένες απαιτήσεις πρόληψης, σχεδιασμού και ενημέρωσης που προβλέπει το καθεστώς SEVESO.

Το γεγονός αυτό έχει ήδη προκαλέσει προβληματισμό σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με το κατά πόσο το ισχύον θεσμικό πλαίσιο επαρκεί για την αντιμετώπιση των νέων κινδύνων που αναδεικνύονται από τη λειτουργία μεγάλων μονάδων διαχείρισης αποβλήτων.

Επειδή η προστασία της ανθρώπινης ζωής, της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος αποτελεί πρωταρχική και αδιαπραγμάτευτη υποχρέωση της Πολιτείας,

Επειδή, η επανάληψη πολλών αντίστοιχων περιστατικών κάθε χρόνο αποδεικνύει ότι η αντιμετώπιση του ζητήματος δεν μπορεί να εξαντλείται στη διερεύνηση των αιτίων κάθε πυρκαγιάς ξεχωριστά. Αντιθέτως, επιβάλλεται μια συνολική αξιολόγηση της λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης αποβλήτων, της επάρκειας και αποτελεσματικότητας των ελέγχων, της εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων, της αποτελεσματικότητας των μέτρων πυροπροστασίας και της δυνατότητας της αγοράς να απορροφήσει εγκαίρως τις ολοένα αυξανόμενες ποσότητες ανακυκλώσιμων υλικών,

Επειδή, σήμερα, λόγω της ελλιπούς ανάπτυξης της κυκλικής οικονομίας και των αλλαγών στην ευρωπαϊκή αγορά αποβλήτων, πολλές εγκαταστάσεις στη χώρα μας λειτουργούν ως χώροι μακροχρόνιας αποθήκευσης μεγάλων ποσοτήτων εύφλεκτων υλικών, χωρίς να έχουν προσαρμοστεί αντίστοιχα οι απαιτήσεις πρόληψης, οι ελεγκτικοί μηχανισμοί και το καθεστώς διαχείρισης κινδύνου,

Επειδή, η πρόσφατη εμπειρία επαναφέρει με ιδιαίτερη ένταση τη συζήτηση για την ανάγκη αναθεώρησης του πλαισίου πρόληψης βιομηχανικών ατυχημάτων μεγάλης έκτασης, καθώς οι περισσότερες εγκαταστάσεις ανακύκλωσης δεν υπάγονται σήμερα στην Οδηγία SEVESO III,

Επειδή, η Πολιτεία οφείλει να εξετάσει τόσο την ανάγκη αυστηροποίησης των εθνικών κανόνων όσο και την ανάληψη πρωτοβουλιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την επανεξέταση του πλαισίου της Οδηγίας SEVECO III, ώστε να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνο η φύση των ουσιών αλλά και το πραγματικό μέγεθος του κινδύνου για τους εργαζόμενους, τους κατοίκους και το περιβάλλον,

Επειδή, οι τρεις πρόσφατες τεράστιες πυρκαγιές βιομηχανικών υλικών μέσα σε λίγες μέρες απελευθέρωσαν τόνους τοξικών μικροσωματιδίων και διοξινών στην ατμόσφαιρα (Θεσσαλονίκη, Αττική, Λάρισα).

Ερωτώνται οι κ.κ. αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Ποια είναι τα μέχρι σήμερα επίσημα πορίσματα των αρμόδιων αρχών για τα αίτια των πυρκαγιών στις εγκαταστάσεις ανακύκλωσης που εκδηλώθηκαν προσφάτως στο Ωραιόκαστρο, στον Ασπρόπυργο και στη Λάρισα και σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι σχετικές έρευνες;
2. Τηρούνταν στις συγκεκριμένες εγκαταστάσεις τα προβλεπόμενα μέτρα υγείας και ασφάλειας στην εργασία; Ποια ευρήματα έχουν προκύψει από τους ελέγχους της Επιθεώρησης Εργασίας;
3. Είχαν πραγματοποιηθεί οι προβλεπόμενοι έλεγχοι-αυτοψίες από τις αρμόδιες υπηρεσίες για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων στις συγκεκριμένες μονάδες; Εάν ναι πότε διενεργήθηκε ο τελευταίος έλεγχος σε καθεμία από αυτές και ποιες παραβάσεις είχαν τυχόν διαπιστωθεί; Εάν όχι, για ποιο λόγο;
4. Διαπιστώθηκε υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων αποθήκευσης ανακυκλώσιμων υλικών πέραν των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας; Εάν ναι, ποιες κυρώσεις επιβλήθηκαν και ποια διορθωτικά μέτρα ζητήθηκαν;

5. Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει η κυβέρνηση για την αντιμετώπιση του προβλήματος της υπερσυσσώρευσης ανακυκλώσιμων υλικών;
6. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η πλήρης αξιοποίηση του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων, ώστε να υπάρχει σε πραγματικό χρόνο παρακολούθηση των αποθεμάτων κάθε εγκατάστασης και να εντοπίζονται εγκαίρως περιπτώσεις επικίνδυνης υπερσυσσώρευσης;
7. Είχαν πραγματοποιηθεί οι προβλεπόμενοι έλεγχοι-αυτοψίες από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Πυροσβεστικού Σώματος στις συγκεκριμένες μονάδες; Εάν ναι πότε διενεργήθηκε ο τελευταίος έλεγχος σε καθεμία από αυτές και ποιες παραβάσεις είχαν τυχόν διαπιστωθεί; Εάν όχι, για ποιο λόγο;
8. Διέθεταν οι εγκαταστάσεις πλήρως λειτουργικά και πιστοποιημένα συστήματα ενεργητικής πυροπροστασίας (πυρανίχνευση, sprinklers, πυροσβεστικά δίκτυα, δεξαμενές, σχέδια έκτακτης ανάγκης); Λειτούργησαν αυτά κατά την εκδήλωση των πυρκαγιών;
9. Προτίθεστε να εξετάσετε τη θέσπιση υποχρεωτικής εγκατάστασης σύγχρονων τεχνολογικών συστημάτων έγκαιρης ανίχνευσης πυρκαγιάς (όπως θερμικές κάμερες), καθώς και πρόσθετες απαιτήσεις πυρόσβεσης (αυτόματα κανόνια αφρού/νερού) για εγκαταστάσεις ανακύκλωσης υψηλού κινδύνου;
10. Έχει προβεί η κυβέρνηση σε ολοκληρωμένη αποτίμηση για τις αιτίες των κατ΄ εξακολούθηση εκδηλωμένων πυρκαγιών στις εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων και ανακύκλωσης της χώρας; Αν όχι, προτίθεται να προχωρήσει άμεσα στην εκπόνησή της;
11. Ποια μέτρα προτίθεστε να λάβετε για την αντιμετώπιση του προβλήματος της έλλειψης επαρκών υποδομών τελικής αξιοποίησης; Πόσες τέτοιες εγκαταστάσεις λειτουργούν σήμερα, ποιος είναι ο αριθμός που εκτιμάται ότι πρέπει να λειτουργήσει ώστε να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες και ποιος είναι ο αντίστοιχος σχεδιασμός και το χρονοδιάγραμμα;
12. Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει η κυβέρνηση για την αντιμετώπιση του προβλήματος της περιορισμένης απορρόφησης δευτερογενών πρώτων υλών από την ελληνική αγορά;
13. Ποια είναι η θέση της κυβέρνησης σχετικά με το γεγονός ότι οι περισσότερες εγκαταστάσεις ανακύκλωσης δεν υπάγονται σήμερα στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας SEVESO III, παρά το ιδιαίτερα υψηλό πυροθερμικό φορτίο και τις σοβαρές επιπτώσεις που μπορεί να προκαλέσει μία μεγάλης έκτασης πυρκαγιά; Προτίθεται να αναλάβει πρωτοβουλία, τόσο σε εθνικό όσο και σε

ευρωπαϊκό επίπεδο, για την αναθεώρηση ή συμπλήρωση του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου;

14. Προτίθεστε να επανεξετάσετε συνολικά το εθνικό θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας και αδειοδότησης των μονάδων ανακύκλωσης, με στόχο την ενίσχυση της πρόληψης, της διαφάνειας, των ελέγχων και της λογοδοσίας, ώστε να αποτραπούν αντίστοιχα περιστατικά στο μέλλον;
15. Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των νέων ευρωπαϊκών υποχρεώσεων για την κυκλική οικονομία και με ποια μέτρα θα διασφαλιστεί ότι η εφαρμογή τους δεν θα οδηγήσει σε περαιτέρω συσσώρευση υλικών και αύξηση του κινδύνου πυρκαγιών στις εγκαταστάσεις ανακύκλωσης; Το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) είναι ρεαλιστικό ή μετατρέπει τις μονάδες ανακύκλωσης σε «νόμιμες χωματερές» έτοιμες να αναφλεγούν;
16. Ποιες είναι οι μετρήσεις των σταθμών ατμοσφαιρικής ρύπανσης που έχουν πραγματοποιηθεί μετά τα περιστατικά για διοξίνες, τοξικά μικροσωματίδια, βαρέα μέταλλα και λοιπούς επικίνδυνους ατμοσφαιρικούς ρύπους; Προτίθεστε να δημοσιοποιήσετε το σύνολο των αποτελεσμάτων και να προχωρήσετε σε μακροχρόνια περιβαλλοντική παρακολούθηση των πληγεισών περιοχών και σχετική ενημέρωση;

ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Παρακαλούμε να κατατεθούν τα παρακάτω έγγραφα:

1. Τα πορίσματα των πραγματογνωμοσυνών, των ανακριτικών εκθέσεων και κάθε άλλο διαθέσιμο έγγραφο σχετικά με τα αίτια των πυρκαγιών στις εγκαταστάσεις ανακύκλωσης στο Ωραιόκαστρο Θεσσαλονίκης, στον Ασπρόπυργο Αττικής και στη Λάρισα.
2. Αντίγραφα των τελευταίων εκθέσεων επιθεώρησης και ελέγχου που διενεργήθηκαν στις ανωτέρω εγκαταστάσεις από:
    - τις Υπηρεσίες Περιβάλλοντος,
    - το Πυροσβεστικό Σώμα,
    - την Επιθεώρηση Εργασίας,
    - κάθε άλλη αρμόδια ελεγκτική αρχή.
3. Τυχόν πράξεις επιβολής διοικητικών κυρώσεων, πρόστιμα, εκθέσεις βεβαίωσης παραβάσεων ή αποφάσεις αναστολής λειτουργίας που έχουν εκδοθεί στο παρελθόν μέχρι και σήμερα για τις συγκεκριμένες επιχειρήσεις.

4. Τα αποτελέσματα όλων των μετρήσεων ατμοσφαιρικής ρύπανσης, διοξινών, βαρέων μετάλλων, PM2.5, PM10 και κάθε άλλου επικίνδυνου ρύπου που πραγματοποιήθηκαν μετά τις πυρκαγιές, καθώς και τις σχετικές εκθέσεις αξιολόγησης των αρμόδιων υπηρεσιών.
5. Κάθε υπηρεσιακό έγγραφο, μελέτη, εισήγηση ή έκθεση που έχει εκπονηθεί από τα συναρμόδια Υπουργεία ή τον ΕΟΑΝ σχετικά με:
    - τη συσσώρευση ανακυκλώσιμων υλικών στις μονάδες ανακύκλωσης,
    - την επάρκεια των υποδομών τελικής αξιοποίησης,
    - την εκτίμηση κινδύνου πυρκαγιάς στις εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων.

Η ερωτούσα βουλευτής

Παναγιού (Γιώτα) Πούλου
Βουλευτής Βοιωτίας